

Samráðsvettvangur um leið Íslands til aukinnar hagsældar

Fimmti fundur – 6. nóvember 2013

SAMRÁÐSVETTVANGUR
UM AUKNA HAGSÆLD
Iceland Growth Forum

Fimmti fundur Samráðsvettvangs um aukna hagsæld

6. nóvember 2013

9:00-9:15	Opnun fundar	Ragna Árnadóttir Bjarni Benediktsson
9:15-9:40	Opinberi geirinn	Arnar Þór Másson Ráðuneytisstjórar
9:15-9:40	Umræður um opinbera geirann	Meðlimir Samráðsvettvangsins
10:20-10:35	Kaffihlé – léttar veitingar í boði	
10:35-11:00	Innlendi þjónustugeirinn	Benedikt Árnason Ráðuneytisstjórar
11:00-11:40	Umræður um innlenda þjónustugeirann	Meðlimir Samráðsvettvangsins
11:40-12:00	Samantekt og næstu skref	Klemens Hjartar Katrín Olga Jóhannesdóttir

- **Opnun fundar**

- Opinber þjónusta – stöðumat og umræður
- Kaffihlé
- Innlend þjónusta – stöðumat og umræður
- Stöðumat á framvindu efnahagsmála
- Samantekt og næstu skref

Góð vísa er aldrei of oft kveðin...

Markmið Samráðsvettvangsins:

1

Skapa gagnsæa og heildstæða samantekt á leiðum til að auka langtímahagvöxt á Íslandi

2

Stuðla að uppbyggilegri og málefnalegri umræðu um langtímastefnu í efnahagsmálum

3

Meta hversu breið samstaða geti náðst um grunnmynd að framtíðaráætlun til aukinnar hagsældar

Það er einnig hollt að rifja upp hvers vegna við erum að ræða um tillögur til aukins hagvaxtar á Íslandi

2011 VLF á mann (staða)

- Lúxemborg
- Noregur
- Bandaríkin
- Sviss
- Írland
- Holland
- Ástralía
- Austurríki
- Kanada
- Svíþjóð
- Þýskaland
- Ísland **12.**
- Belgía
- Bretland
- Danmörk
- Finnland
- Japan
- Meðaltal OECD**
- Frakkland
- Kórea
- Ítalía
- Spánn
- Ísrael
- Slóvenía
- Nýja-sjáláland
- Tékkland
- Grikkland
- Portúgal
- Slóvakía
- Eistland
- Pólland
- Ungverjaland
- Síle
- Tyrkland
- Mexíkó

2030 VLF á mann (staða)

- Lúxemborg
- Noregur
- Bandaríkin
- Ísland (markmið) **4.**
- Ástralía
- Sviss
- Holland
- Svíþjóð
- Írland
- Þýskaland
- Kanada
- Austurríki
- Finnland
- Belgía
- Kórea
- Ísland (OECD spá) **15.**
- Bretland
- Meðaltal OECD**
- Frakkland
- Japan
- Danmörk
- Tékkland
- Spánn
- Nýja-Sjáláland
- Slóvakía
- Slóvenía
- Ísrael
- Eistland
- Ítalía
- Ísland (stöðnun) **28.**
- Grikkland
- Pólland
- Síle
- Ungverjaland
- Portúgal
- Tyrkland
- Mexíkó

Aukin
hagsæld

Sama
farið

Stöðnun

Í dag munum við taka tillögur í opinbera þjónustugeiranum og innlenda þjónustugeiranum til frekari umfjöllunar

Aukin hagsæld á Íslandi

Innlend þjónusta

- Auðvelda aðgang að mörkuðum
- Nýta stærðarhagkvæmni
- Auka skilvirkni í reglusetningu og eftirliti

Auðlindageirinn

- Hámarka verðmæti í orkugeiranum
- Skapa aukin verðmæti í ferðaþjónustu
- Auka skilvirkni í auðlindageirinum

Alþjóðageirinn

- Tryggja aðgengi að hæfu vinnuafli
- Auka skilvirkni í þekkingar- og nýsköpunarþróun
- Auka fjárfestingu

Opinber þjónusta

- Sameina og efla einingar ríkisins
- Auka skilvirkni í innkaupum
- Tryggja skilvirkt menntakerfi

Þjóðhagsrammi

- Meginþættir hagkerfisins, þ.e. fjármál hins opinbera, peningamál, forsendur á vinnumarkaði og fyrirkomulag húsnæðismála

Dagskrá

- Opnun fundar
- **Opinber þjónusta – stöðumat og umræður**
- Kaffihlé
- Innlend þjónusta – stöðumat og umræður
- Stöðumat á framvindu efnahagsmála
- Samantekt og næstu skref

Í maí lagði verkefnastjórnin fram átta tillögur til að auka framleiðni hjá hinu opinbera

Skipulag

1 Sameining stofnana

- Stækkun rekstrareininga með sameiningu stofnana

2 Efling sveitastjórnarstigsins

- Tryggt verði að sveitastjórnir hafi stærð og styrk til að veita aukna þjónustu

Innkaup

3 Heildstæð innkaupastefna

- Agi, samstaða og heildstæð stefna í innkaupum á vörum og þjónustu

4 Skilvirkari þjónustusamningar

- Skýr rammi um þjónustusamninga og færni hins opinbera við samningagerð aukin

Rekstur

5 Rafrænt þjónustuframboð

- Samræmt og rafrænt þjónustuframboð hins opinbera fyrir einstaklinga og lögaðila

6 Betri heilbrigðisþjónusta

- Fjármögnun eftir forskrift, þjónustustýring og rafræn sjúkraskrá

7 Skilvirkara menntakerfi

- Skilvirkari rekstur og fækkun námsára á grunn- og menntaskólastigi

Tilfærslur

8 Aukin atvinnuþátttaka öryrkja

- Breytt örorkumat, bættir hvatar og aukin aðkoma atvinnulífs

Hvað hefur gerst síðan í maí?

Úr stefnuýfirlýsingin ríkisstjórnarinnar.

- *“Með aukinni framleiðni í opinberri þjónustu má nýta fé betur...”*
- *“...efla heilsugæsluna og tryggja stöðu hennar sem fyrsta viðkomustaðar sjúklinga.”*
- *“Kanna þarf til hlítar kosti þess að beita forskrift í auknum mæli sem aðferð til að úthluta fjármagni...”*
- *“Haldið verður áfram að þróa og tengja saman rafræn sjúkragögn á landsvísu..”*
- *“..leitað leiða til að stytta nám að háskólastigi og auka samfellu milli skólastiga.”*
- *“Auka skilvirkni stjórnsýslunnar, m.a. ,meðsameiningu stofnana...”*
- *“Áhersla verður lögð á að bæta stjórnsýslu og þjónustu ríkisins, m.a. með auknu samstarfi ríkis og sveitarfélaga, rafrænni stjórnsýslu og hagnýtingu upplýsingatækni í samskiptum við íbúa.“*

Hagræðingarhópur ríkisstjórnarinnar.

- Yfir 100 tillögur um aukna framleiðni og skilvirkni í ríkisrekstri.
- Tillögur kynntar fljótlega.

Vinna í einstökum ráðuneytum.

- Sameiningar stofnana í undirbúningi.
- Fjármála og efnahagsráðuneytið undirbýr nýja heildræna innkaupastefnu fyrir ríkið.
- Velferðarráðuneytið, innanríkisráðuneytið og mennta- og menningarmálaráðuneytið vinna að umbótum á grunni tillagna.

Verkefni sem samrýmast hugmyndum samráðsvettvangs um opinbera þjónustu

» Sameining stofnana

- Jafnréttisstofa og Fjölmenningssetur.
- Greiningar- og ráðgjafastöð ríkisins, Heyrnar- og talmeina- og sjónskerta og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og dauðblinda einstaklinga.
- Heilbrigðisstofnanir á Norðurlandi, Vestfjörðum og Suðurlandi.
- Ein heilbrigðisstofnun í hverju heilbrigðisumdæmi. Áður komið á Vesturlandi, Austurlandi og að hluta á Vestfjörðum og Suðurlandi.
- Stofnunum á málefna- og velferðarráðuneytisins fækkar um 11.

» Markmið með sameiningu stofnana

- Styrkja þjónustuna og auka gæði og öryggi hennar.
- Búa til sterkari rekstrar- og stjórnunareiningar.
- Auðvelda mönnun í heilbrigðisþjónustunni, sérstaklega á landsbyggðinni og efla getu til þjálfunar og kennslu.
- Nýta fjármuni betur.

Verkefni sem samrýmast hugmyndum samráðsvettvangs um opinbera þjónustu

- » **Stefnumörkun í innkaupamálum velferðarþjónustunnar frá júní 2012**
 - Í takt við innkaupastefnu ríkisins.
 - Nýta kaupmátt sem best, samræma innkaup og efla rafræn innkaup.
- » **Aukið rafrænt þjónustuframboð**
 - Mikið áunnist hjá Tryggingastofnun og Sjúkratryggingum Íslands.
- » **Rafræn sjúkraskrá.**
 - Verkefnið á ábyrgð Embættis landlæknis með samvinnu við heilbrigðisstofnanir.
 - Talsvert áunnist með samtengingu núverandi kerfa. Nýtt heildstætt kerfi í skoðun.
- » **Fjármögnun eftir forskrift**
 - Í undirbúningi.
- » **Starfsgetumat í stað örorkumats**
 - Verður unnið í nefnd sem endurskoðar almannatryggingar.

Samráðsvettvangur um aukna hagsæld

- Sameining stofnana
 - 1. júní 2013 sameinuðust 3 rannsóknarnefndir í 1.
 - 1. júlí 2013 sameinuðust 4 samgöngustofnanir í 2.
 - Á döfinni er fækkun lögregluembætta úr 15 í 8.
 - Á döfinni er fækkun sýslumannsembætta úr 24 í 8.
- Efling sveitarstjórnarstigsins
 - Sameining verður ekki með valdboði.
 - Sveitarfélög hvött til að skoða kosti og galla sameiningar og ræða málin.
 - Hvatt til samvinnu sveitarfélaga. Við yfirfærslu á málefnum fatlaðra til sveitarfélaga 2011 var miðað við 8.000 manna þjónustusvæði.

Samráðsvettvangur um aukna hagsæld

- Aukið rafrænt þjónustuframboð
 - Ný aðgerðaáætlun - Vöxtur í krafti netsins 2013-2016.
 - 200 m.kr. fara í verkefni á árinu 2013 en 75 m.kr. 2014?
- Nokkur dæmi um verkefni sem varða opinbera þjónustu:
 - Þróun á innskráningarkerfi sem allar ríkisstofnanir og sveitarfélög geta nýtt sér til að auðkenna notendur inn á opinbera vefi með rafrænum skilríkjum eða Íslykli.
 - Undirbúningur fyrir nýtt heildarkerfi fyrir sýslumannsembættin með tilheyrandi umbótum í þjónustu þeirra.
 - Aðgengi sérfræðilækna og síðar almennings að upplýsingum um lyfjaávisanir.
 - Samtenging gagnagrunna við grunna sérfræðilækna, dregið úr endurteknum rannsóknum.
 - Rafrænar íbúakosningar, -skoðanakannanir, -undirskriftasafnanir o.fl.

Dagskrá

- Opnun fundar
- Opinber þjónusta – stöðumat og umræður
- **Kaffihlé**
- Innlend þjónusta – stöðumat og umræður
- Stöðumat á framvindu efnahagsmála
- Samantekt og næstu skref

Dagskrá

- Opnun fundar
- Opinber þjónusta – stöðumat og umræður
- Kaffihlé
- **Innlend þjónusta – stöðumat og umræður**
- Stöðumat á framvindu efnahagsmála
- Samantekt og næstu skref

Í maí lagði verkefnastjórnin fram 6 tillögur til að auka framleiðni í innlendri starfsemi

Sterk umgjörð samkeppni

- 1 Stjórnvöld og atvinnulíf starfi saman að eflingu samkeppnisumhverfis
- 2 Stjórnvöld framkvæmi samkeppnismat við reglusetningar
- 3 Stuðlað verði að aukinni samkeppni á búvörumarkaði

Skilvirkt rekstrarumhverfi

- 4 Ráðist verði í átak til að einfalda regluverk
- 5 Neysluskattar verði jafnaðir og einfaldaðir
- 6 Áskorunum vegna skuldsetningar atvinnulífs verði mætt með skilvirkum hætti

Stefnuyfirlýsing ríkisstjórnarinnar

Source: www.government.is

■ „Ríkisstjórnin mun beita sér fyrir endurskoðun regluverks atvinnulífsins með einföldun og aukna skilvirkni þess að leiðarljósi. Markmið hennar verður að minnka skrifræði og einfalda samskipti við opinbera aðila um leið og kostnaði er haldið niðri.

■ Sérstakt markmið er að engar nýjar íþyngjandi reglur verði innleiddar fyrir atvinnulífið án þess að um leið falli brott jafnveigamiklar kvaðir. Þannig munu heildaráhrif regluverksins þróast í rétta átt.“

Átak til að einfalda gildandi reglur

- Aðgerðaáætlun samþykkt í ríkisstjórn
- Alþjóðlegt málþing í byrjun september
- Einföldun með skipulögðum hætti, þ.e. valin forgangssvið, úttekt á stöðunni, markmið ákveðin og fylgst með árangri, m.a. þróun reglubyrði (verkefni regluráðs skv. frv. forsætisráðherra)
- Einstök ráðuneyti með verkefni í bígerð (stjórnsýsla skattamála, fiskeldi, o.fl.)

Átak varðandi ný lög og reglur

Skv. frv forsætisráðherra verður sett á laggirnar (tímabundið) regluráð

- markmið að draga úr reglubyrði atvinnulífsins að því marki sem almannahagsmunir leyfa
- fær til skoðunar lagafrumvörp og drög að reglugerðum sem hafa umtalsverð áhrif á atvinnulíf og samkeppni
- gefur álit á því hvort mat á áhrifum (þ.mt. á samkeppni) er fullnægjandi og hvort sú leið sem farin er sé einföld, skilvirk og hagkvæm
- gagnsætt aðhald (umsagnir birtar opinberlega)

Aðgerðaáætlun - eftirfylgni

- Forsætisráðuneytið stýrir verkefni og gerir lokaskýrslu 2016
- Samstarfsaðilar: Alþingi, ráðuneyti, sveitarfélög, SA, ASÍ, Viðskiptaráð Íslands

Dagskrá

- Opnun fundar
- Opinber þjónusta – stöðumat og umræður
- Kaffihlé
- Innlend þjónusta – stöðumat og umræður
- **Stöðumat á framvindu efnahagsmála**
- Samantekt og næstu skref

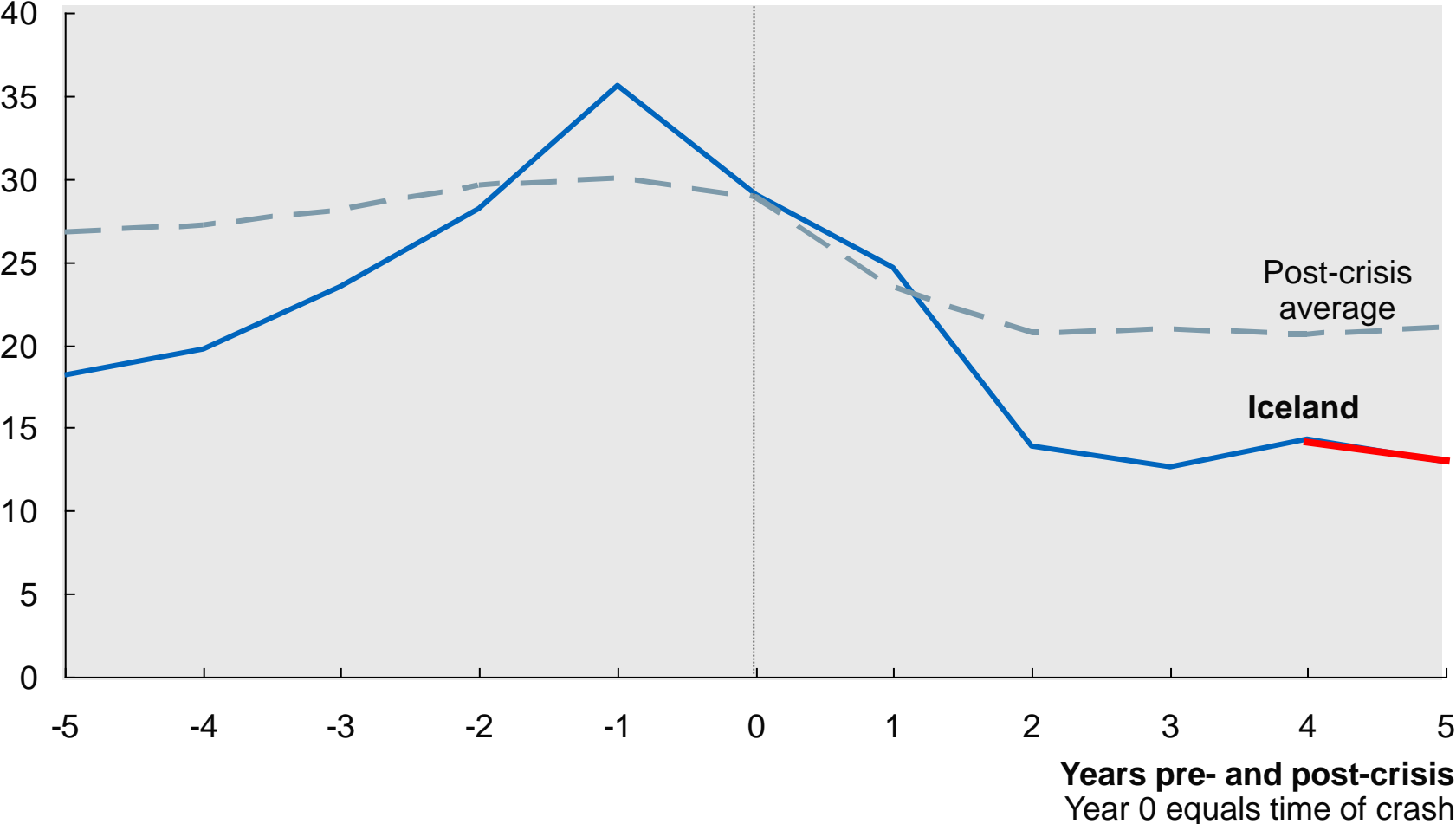

Charting a Growth Path for Iceland

Samráðsvettvangur um aukna hagsæld
November 6, 2013

Iceland's current investment rates are low compared to levels in other post-crisis countries

Total investment rates
% of GDP

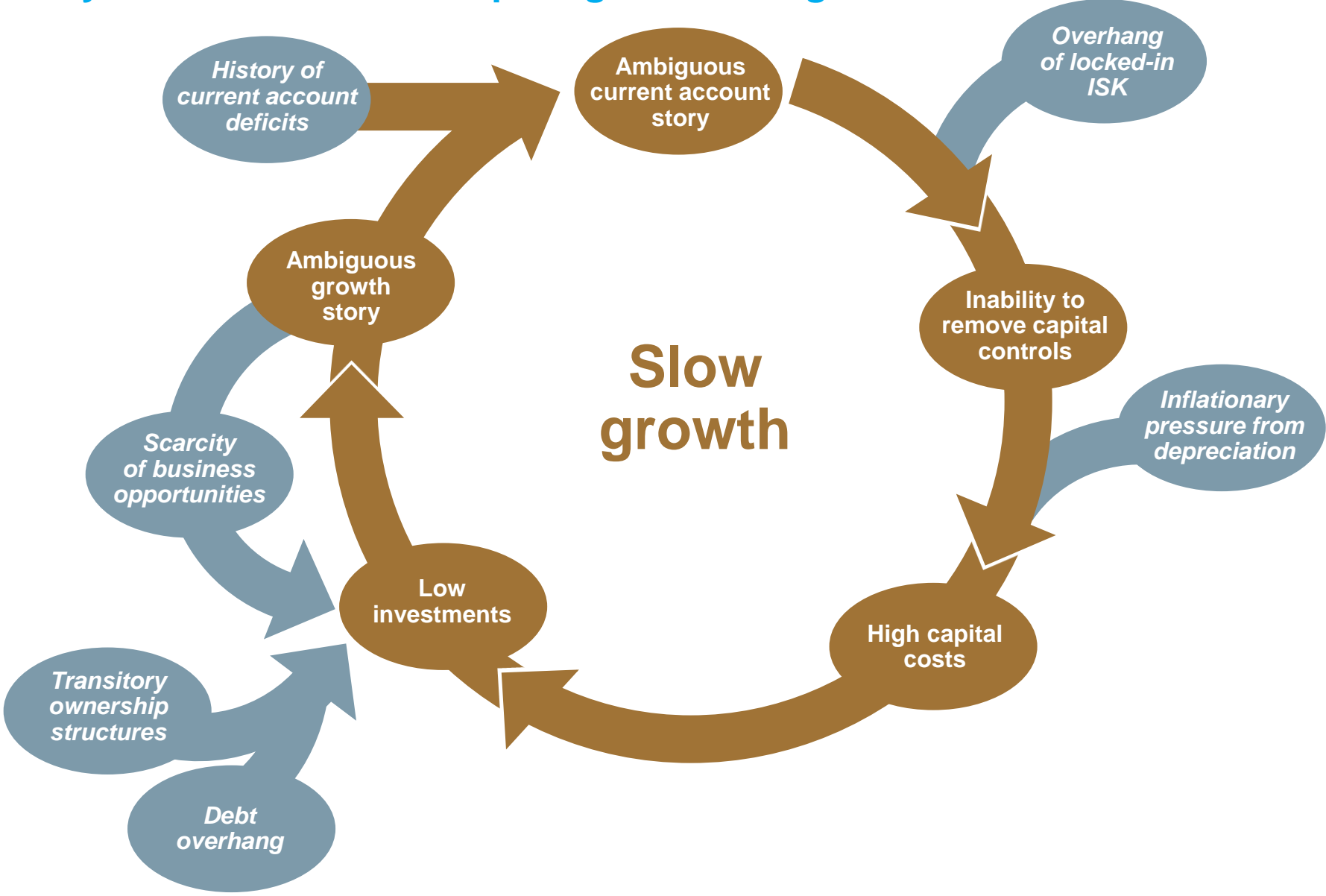

Current challenges

- **Balanced sustainable growth with low inflation**
 - Deteriorating terms of trade and a shrinking current account surplus
 - Low investment and national savings rates
 - Inflation and inflation expectations persistently above target
 - Capital controls are putting obstacles in the way of real economic cross-border integration
- **Iceland's balance of payments crisis and the task of lifting capital controls**

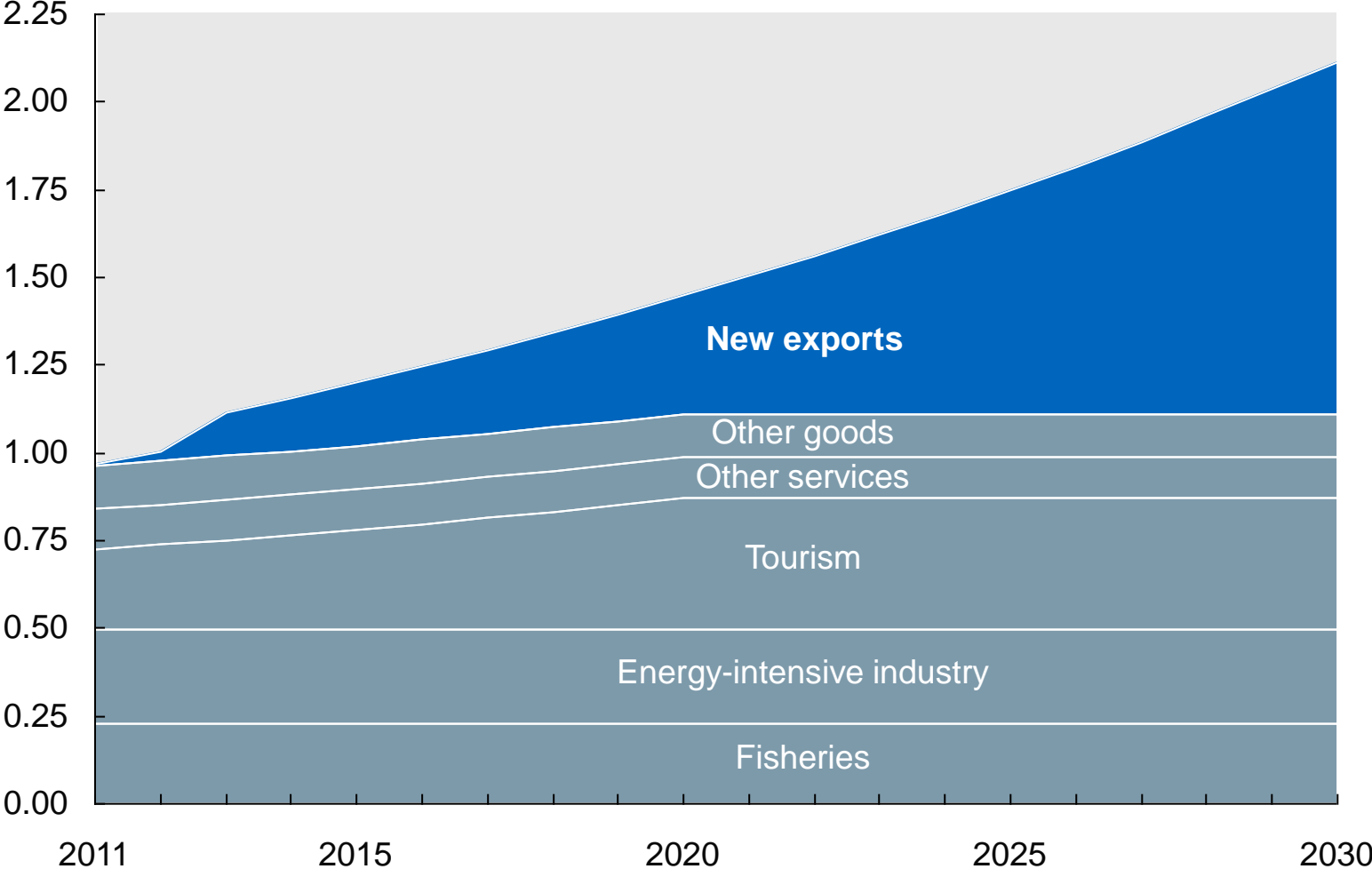
Today: A vicious circle hampering economic growth

New sources of exports are needed to support a balanced long-term growth trajectory

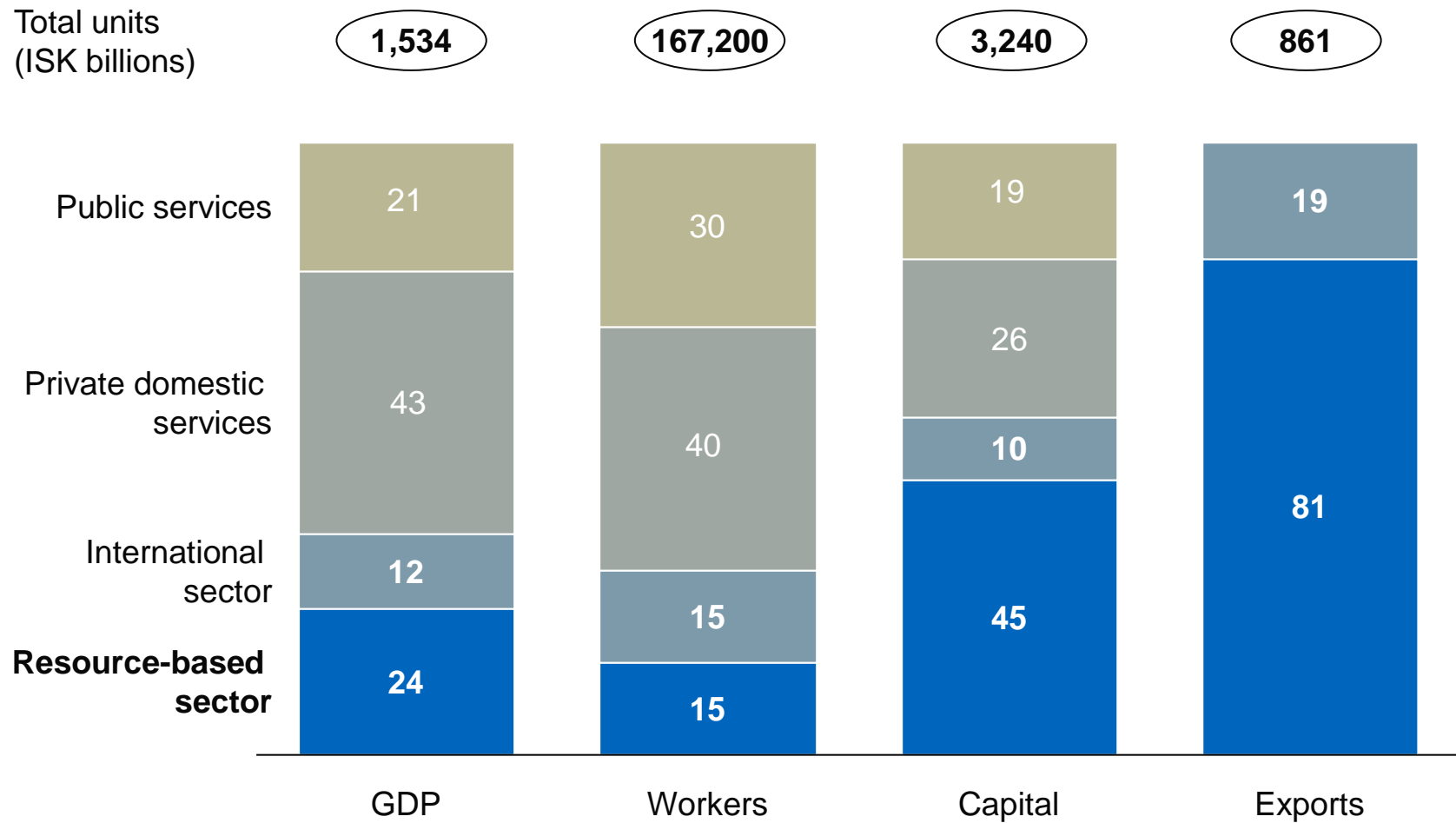
Export requirements along a 4% real economic growth path

Illustrative; Real ISK trillions

The resource-based sector is the engine of the Icelandic economy

Percentage of total, 2010

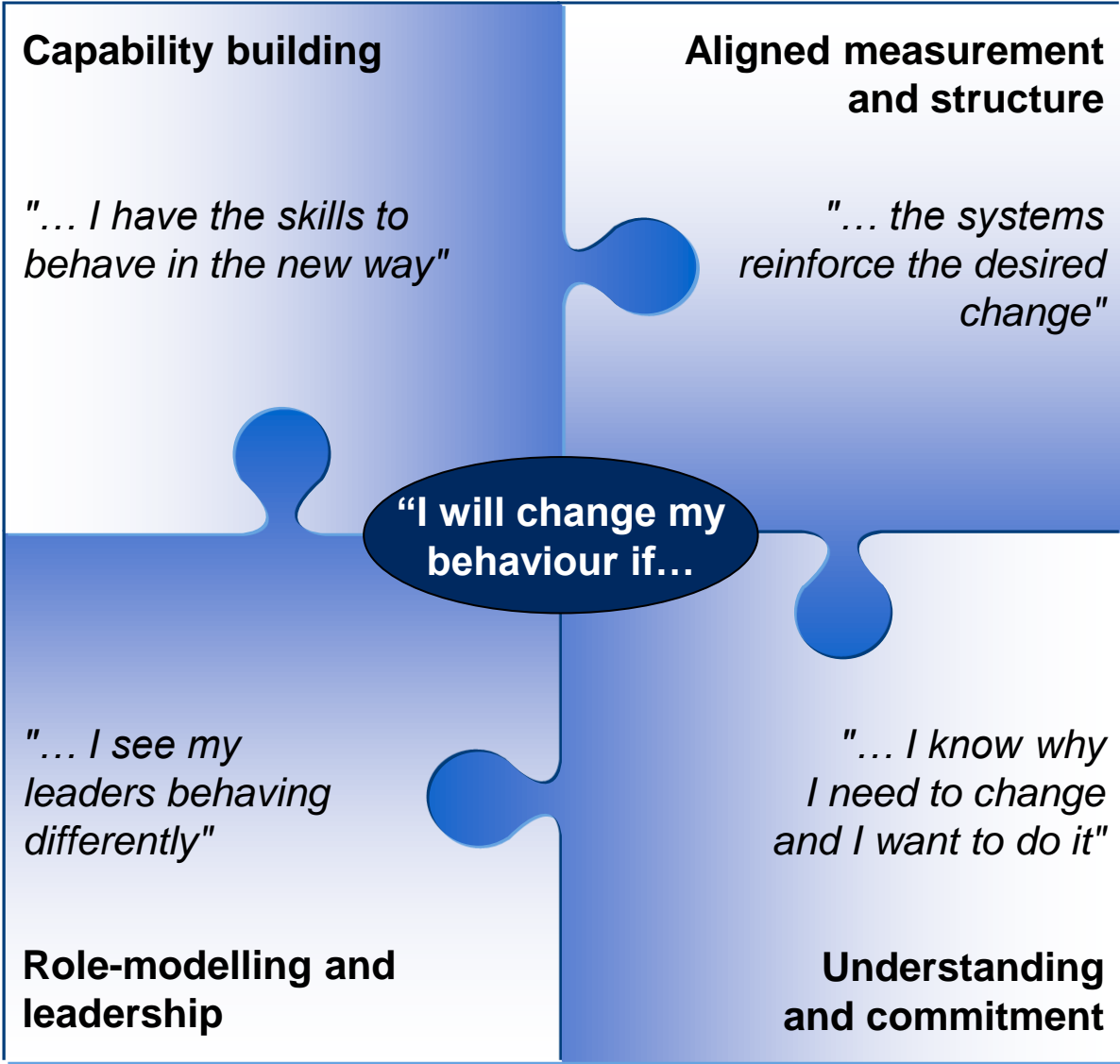

Overview of suggested recommendations

	Domestic service sector	Resource-based sector	International sector
RECOMMENDATIONS	<ul style="list-style-type: none">▪ Promote competition▪ Simplify customs environment and remove trade barriers▪ Attract foreign players▪ Promote scale in industries without creating competitive distortions▪ Manage public sector growth	<ul style="list-style-type: none">▪ Improve capital productivity in energy sector▪ Maintain and enhance fishing industry productivity▪ Focus on growing value over volume in tourism	<ul style="list-style-type: none">▪ Support operating environment of international companies through<ul style="list-style-type: none">– Policy stability– High-quality human capital– Access to capital▪ Allow rejuvenation▪ Strengthen infrastructure for entrepreneurship
FOCUS AREAS	<ul style="list-style-type: none">▪ Financial services▪ Retail and wholesale▪ Information and communication technology	<ul style="list-style-type: none">▪ Energy production and metals manufacturing▪ Fishing industry▪ Tourism	<ul style="list-style-type: none">▪ International and mobile industries▪ Start-ups and growing businesses

- **Build policy stability and strong institutions**
- **Promote openness and competition**
- **Administer resources effectively**

Why are we not changing....

Dagskrá

- Opnun fundar
- Opinber þjónusta – stöðumat og umræður
- Kaffihlé
- Innlend þjónusta – stöðumat og umræður
- Stöðumat á framvindu efnahagsmála
- **Samantekt og næstu skref**

Það er mikilvægt að fjalla áfram um tillögur með opnum huga enda til mikils að vinna ef breið sátt næst um sem flest atriði

Umfjöllun fyrri fundu undirstrikaði að fyrirliggjandi efnahagsmarkmið eru **metnaðarfull en raunhæf**

Ef markmið eiga að nást þarf að ráðast í **verulegar breytingar á öllum sviðum** hagkerfisins

Margar af þeim breytingum sem lagðar eru til munu einungis ná fram að ganga ef **breið sátt** ríkir um þær

Á næsta fundi Samráðsvettvangsins verður fjallað um tillögur verkefnastjórnar í auðlindageiranum

SAMRÁÐSVETTIVANGUR
UM AUKNA HAGSÆLD
Iceland Growth Forum

